Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

11 päivänä toukokuuta 2022*

Unionin omat varat – Jäsenvaltion taloudellinen vastuu – Tuontitullit – Omia varoja vastaavien perimättä olevien määrien maksaminen komissiolle – Kanne, joka perustuu unionin saamaan perusteettomaan etuun – Omia varoja koskeva jäsenvaltion velvollisuus – Velvollisuus antaa vakuus – Vapauttaminen sellaisten määrien käyttöön asettamisesta, jotka vastaavat vahvistettuja perintäkelvottomiksi julistettuja saatavia

Asiassa T-151/20,

Tšekin tasavalta, asiamiehinään M. Smolek, J. Vláčil ja O. Serdula,

kantajana,

jota tukevat

Belgian kuningaskunta, asiamiehinään S. Baeyens ja J.-C. Halleux,

ja

Puolan tasavalta, asiamiehenään B. Majczyna,

väliintulijoina,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään T. Materne ja P. Němečková,

vastaajana,

jossa on kyseessä SEUT 268 artiklaan perustuva vaatimus, jossa vaaditaan palauttamaan 40 482 255 Tšekin korunan (CZK) suuruinen summa, joka maksettiin Euroopan unionin omina varoina,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Marcoulli sekä tuomarit J. Schwarcz ja R. Norkus (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies R. Ūkelytė,

* Oikeudenkäyntikieli: tšekki.

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 12.11.2021 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

Keskeiset tosiseikat

1 Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) suoritti Laosissa 2.–26.11.2007 hallinnollisen yhteistyöhankkeen ja selvityksen, johon osallistui yksi Tšekin tulliviranomaisten edustaja (jäljempänä tarkastusmatka). Selvityksessä oli kyse tarkastuksista, joita oli kohdistettu Laosista peräisin olevien kertakäyttöisten kaasulla toimivien sytytinkivellisten taskusytyttimien tuontiin Euroopan unionin eri maihin vuosina 2004–2007. Asiakirja nimeltä ”agreed joint minutes” laadittiin 15.11.2007, ja sen allekirjoittivat kaikki tarkastusmatkalla mukana olleet henkilöt sekä Laosin toimivaltaiset viranomaiset (jäljempänä 15.11.2007 päivätty pöytäkirja).

2 Tarkastusmatkan päätteeksi OLAF antoi 30.5.2008 tarkastuskertomuksen (jäljempänä OLAFin kertomus). OLAFin kertomus toimitettiin Tšekin tasavallalle englanniksi, ranskaksi ja saksaksi 9.7.2008.

3 OLAF hyväksyi koko selvitystä koskevan loppukertomuksen 10.12.2008.

4 OLAFin kertomuksen päätelmistä ilmenee, että kertomuksen kattamalla ajanjaksolla Baide lighter Industry (LAO) Co., Ltd. (jäljempänä Baide) oli tuonut Kiinasta peräisin olevia taskusytyttimiä, mutta ilmoittanut tullissa niiden olevan peräisin Laosista välttääkseen näin Kiinasta peräisin oleville taskusytyttimille määrätyn polkumyyntitullin.

5 OLAFin kertomuksessa todettiin tältä osin, että ”tarkastusmatkan aikana esitetyt todisteet kiinalaisesta alkuperästä [riittivät] siihen, että jäsenvaltiot aloittavat veronoikaisumenettelyn”. Kertomuksen mukaan ”jäsenvaltioiden [oli] toteutettava seurantatarkastuksia ja tarvittaessa kyseisiä tuojia koskevia tutkimuksia ja aloitettava kiireellisesti perintämenettely, jollei tätä [ollut] jo tehty”.

6 OLAFin kertomuksen päätelmät kohdistuivat erityisesti 28 tapaukseen, joissa Baide oli tuonut Tšekin tasavaltaan 26.9.2005–1.3.2007 taskusytyttimiä, jotka oli laskettu vapaaseen liikkeeseen (jäljempänä riidanalaiset tuonnit).

7 Tšekin toimivaltaiset tullitoimipaikat toteuttivat toimenpiteitä veronoikaisujen tekemiseksi ja verojen kantamiseksi näistä tapauksista.

8 Yhdessäkään tapauksessa ei ollut kuitenkaan mahdollista suorittaa oikaisua eikä periä kaikkia todettuja saatavia.

9 Todettuja saatavia vastaavat määrät, joita ei ollut vielä kannettu, merkittiin 22.9.2008–18.2.2009 tätä tarkoitusta varten olevaan kirjanpitoon – niin sanottuun kirjanpitoon B – yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta 22.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 (EYVL 2000, L 130, s. 1) 6 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

10 Tämän jälkeen Tšekin tasavalta kirjasi sovellettavan säännöstön mukaisesti WOMIS-tietojärjestelmään (Write-Off Management and Information System) vuoden 2013 marraskuusta vuoden 2014 marraskuuhun ne tapaukset, joissa unionin omien varojen määrää oli mahdotonta periä.

11 Tšekin tasavalta pyysi vapauttamista edellä tämän tuomion 10 kohdassa mainittujen unionin omien varojen käyttöön asettamista koskevasta velvollisuudesta, ja Euroopan komissio vastasi tähän pyyntöön 20.1.2015 päivätyllä kirjeellä, etteivät asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyneet yhdessäkään edellä mainituista tapauksista. Komissio kehotti Tšekin viranomaisia toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet 53 976 340 Tšekin korunan (CZK) suuruisen hyvityksen maksamiseksi komissiolle viimeistään kirjeen lähettämiskuukautta seuraavan toisen kuukauden 19. päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä. Komissio lisäsi vielä, että maksun viivästyminen johtaisi asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklan mukaisten viivästyskorkojen maksamiseen.

12 Tšekin tasavalta maksoi 17.3.2015 edellä tämän tuomion 11 kohdassa tarkoitetusta määrästä 75 prosenttia eli 40 482 255 CZK (jäljempänä riidanalainen määrä) tähän käyttöön tarkoitetulle komission tilille vähennettyään ensin kantokuluina 25 prosenttia kyseisestä määrästä.

13 Tšekin tasavalta esitti 27.2.2015 päivätyssä kirjeessä varaumia ilmoittaen komissiolle, että kyseessä oli ehdollinen maksu, joka edellytti komission vaatimusten oikeellisuutta, ja että maksun tarkoituksena oli välttää joutumasta maksamaan asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklassa säädettyjä viivästyskorkoja.

14 Komissio vastasi 27.2.2015 päivättyyn kirjeeseen 4.5.2015 ja 21.5.2015 päivätyillä kirjeillä.

15 Edellä tämän tuomion 12 kohdassa tarkoitettua maksua täydennettiin 22.12.2016 toisella maksulla, jonka suuruus oli 5 prosenttia kyseisestä määrästä eli 2 698 817 CZK ja jonka tarkoituksena oli kattaa erotus, joka johtui kantokulujen osuuden pienentymisestä 25 prosentista 20 prosenttiin, kun sovellettavaa lainsäädäntöä oli muutettu taannehtivin vaikutuksin.

Aikaisempi riita-asia

16 Tšekin tasavalta nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 30.3.2015 toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen, jossa se vaati 20.1.2015 päivätyn komission kirjeen kumoamista.

17 Kanne jätettiin tutkimatta 28.6.2018 annetulla määräyksellä Tšekki v. komissio (T-147/15, ei julkaistu, EU:T:2018:395), koska se kohdistui toimeen, jota ei voitu vaatia kumottavaksi kanteella.

18 Unionin tuomioistuin hylkäsi kyseisestä 28.6.2018 annetusta määräyksestä Tšekki v. komissio (T-147/15, ei julkaistu, EU:T:2018:395) tehdyn valituksen 9.7.2020 antamallaan tuomiolla Tšekki v. komissio (C-575/18 P, EU:C:2020:530).

19 Unionin tuomioistuin totesi kyseisen tuomion 81 kohdassa seuraavaa:

”Kun jäsenvaltio on asettanut komission käyttöön unionin omiin varoihin kuuluvan rahamäärän ja esittänyt varaumia komission kannan oikeellisuudesta ja kun kyseisen jäsenvaltion ja komission välistä erimielisyyttä ei ole saatu ratkaistuksi [sen] vuoropuhelumenettelyn avulla, [joka komission on aloitettava vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti asianomaisen jäsenvaltion kanssa osapuolten kantojen selventämiseksi ja kyseisen jäsenvaltion velvoitteiden määrittämiseksi,] mainittu jäsenvaltio voi vaatia korvausta siitä, että unioni on saanut perusteetonta etua, ja tarvittaessa nostaa unionin yleisessä tuomioistuimessa tätä koskevan kanteen.”

Asian käsittelyn vaiheet sekä asianosaisten ja väliintulijoiden vaatimukset

20 Tšekin tasavalta nosti käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 16.3.2020 jättämällään kannekirjelmällä.

21 Komissio jätti vastineensa 7.9.2020.

22 Puolan tasavalta ja Belgian kuningaskunta toimittivat 8.7.2020 ja 16.7.2020 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon väliintulohakemukset, joissa ne pyysivät saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen Tšekin tasavallan vaatimuksia.

23 Unionin yleisen tuomioistuimen kuudennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi väliintulohakemukset 16.9.2020 tekemillään päätöksillä.

24 Puolan tasavalta ja Belgian kuningaskunta jättivät kumpikin väliintulokirjelmänsä 30.11.2020.

25 Asianosaiset esittivät Belgian kuningaskunnan väliintulokirjelmää koskevat huomautuksensa asetetussa määräajassa. Komissio esitti huomautuksia myös Puolan tasavallan väliintulokirjelmästä.

26 Tšekin tasavalta jätti vastauskirjelmänsä 27.11.2020, ja komissio jätti vastauskirjelmänsä 18.1.2021.

27 Kantaja esitti 15.3.2021 päivätyllä kirjeellä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisen pyynnön istunnon pitämisestä asianosaisten kuulemiseksi.

28 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 7.9.2021 prosessinjohtotoimenpiteenä komissiota toimittamaan 10.12.2008 annetun OLAFin tutkimusta koskevan loppukertomuksen ja esitti kirjallisia kysymyksiä asianosaisille. Tšekin tasavalta ja komissio vastasivat tähän pyyntöön asetetuissa määräajoissa.

29 Tšekin tasavalta ilmoitti vastatessaan yhteen sille esitetyistä kysymyksistä luopuvansa vaatimuksistaan, jotka koskivat edellä tämän tuomion 15 kohdassa tarkoitetun 2 698 817 CZK:n suuruisen määrän palauttamista.

30 Belgian kuningaskunta ilmoitti 1.10.2021 päivätyllä kirjeellä luopuvansa oikeudestaan osallistua suulliseen käsittelyyn.

31 Puolan tasavalta ilmoitti 13.10.2021 päivätyllä kirjeellä luopuvansa oikeudestaan osallistua suulliseen käsittelyyn.

32 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 12.11.2021 pidetyssä istunnossa.

33 Luovuttuaan vaatimuksistaan osittain edellä tämän tuomion 29 kohdassa todetun mukaisesti Tšekin tasavalta vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– velvoittaa komission palauttamaan sille riidanalaisen määrän siksi, että unioni on saanut perusteettoman edun

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

34 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa Tšekin tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

35 Belgian kuningaskunta ja Puolan tasavalta vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin hyväksyy kanteen.

Oikeudellinen arviointi

Kanteen kohde ja perusteettomaan etuun perustuvan kanteen edellytykset

36 Tšekin tasavalta vaatii palauttamaan riidanalaisen määrän, jonka se katsoo maksaneensa perusteettomasti unionin omina varoina. Se vetoaa vaatimuksensa tueksi unionin sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen perusteettoman edun alalla.

37 Komissio väittää tältä osin lähinnä, että Tšekin tasavalta rajoittuu väitteissään vain kiistämään 20.1.2015 päivätyn kirjeen sisällön. Perusteettomaan etuun perustuva kanne ei voi korvata kannetta, jossa vaaditaan kyseisen kirjeen kumoamista. Riidan kohteena ei siis ole 20.1.2015 päivätyn kirjeen sisältö vaan kysymys siitä, ”kuuluuko [riidanalainen määrä] unionille omina varoina”.

38 Tšekin tasavalta esittää vastauksessaan, että riidan kohteena on 20.1.2015 päivätty kirje, eikä komissio voi muuttaa riidan kohdetta, jotta se voisi kiistää Tšekin tasavallan vaatimukset esittämällä tätä vastaan uusia väitteitä, joita ei esitetty kyseisessä kirjeessä. Tšekin tasavalta katsoo, että kyseisellä kirjeellä on oikeusvaikutuksia ja että ”perusteettoman edun palauttamista koskevan kanteen ja kyseisen edun saamiseen liittyvän pätevän laillisen perusteen puuttumista koskevan edellytyksen tutkimisen on perustuttava niin ikään näkemykseen, jonka komissio on ilmaissut 20.1.2015 päivätyssä [kirjeessä]”.

39 Tšekin tasavalta on vahvistanut kirjelmissään esittämänsä kannan, kun se vastasi istunnossa esitettyyn tätä seikkaa koskevaan kysymykseen.

40 Asianosaisten esittämien, riidan kohdetta koskevien keskeisten lausumien kertaamisen jälkeen on korostettava, että perusteettomaan etuun perustuva kanne ei kuulu suppeasti tulkitun sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun järjestelmän soveltamisalaan; tämän vastuun syntyminen edellyttää kaikkien niiden edellytysten täyttymistä, jotka koskevat unionin moititun toiminnan lainvastaisuutta, vahingon syntymistä ja sitä, että tämän toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys. Se erottuu kyseisen järjestelmän nojalla nostetuista kanteista siltä osin kuin siinä ei edellytetä näyttöä vastaajan lainvastaisesta toiminnasta eikä edes minkäänlaista toimintaa vaan ainoastaan näyttöä siitä, että vastaaja on saanut etua ilman pätevää laillista perustetta ja että kantaja on vastaavasti menettänyt edun (tuomio 16.12.2008, Masdar (UK) v. komissio, C-47/07 P, EU:C:2008:726, 49 kohta).

41 Tältä osin on täsmennettävä, että jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten periaatteiden mukaan henkilöllä, joka on menettänyt edun, joka hyödyttää toista taloudellisesti ilman, että tälle edun saamiselle on mitään oikeudellista perustetta, on lähtökohtaisesti oikeus saada takaisin tämän menetetyn edun määrä edun saaneelta henkilöltä. Vaikka EUT-sopimuksessa ei määrätä nimenomaisesti mahdollisuudesta nostaa tällaista kannetta, SEUT 268 artiklan ja SEUT 340 artiklan toisen kohdan tulkinta, jossa suljettaisiin pois tämä mahdollisuus, johtaisi tulokseen, joka olisi tehokasta oikeussuojaa koskevan periaatteen vastainen. Kyseisten artiklojen nojalla nostettu perusteettomaan etuun perustuva kanne edellyttää näyttöä siitä, että vastaaja on saanut etua ilman pätevää laillista perustetta ja että kantaja on vastaavasti menettänyt edun (ks. vastaavasti tuomio 16.12.2008, Masdar (UK) v. komissio, C-47/07 P, EU:C:2008:726, 44 ja 46–50 kohta).

42 Tällaisen kanteen tutkimisen yhteydessä unionin yleisen tuomioistuimen olisi arvioitava muun muassa, perustuvatko kantajana olevan jäsenvaltion kärsimä menetys, joka vastaa tämän jäsenvaltion riitauttamaa unionin omien varojen määrän asettamista komission käyttöön, ja tämän toimielimen saama vastaava etu velvollisuuksiin, joita mainitulla jäsenvaltiolla on unionin omien varojen alalla unionin oikeuden nojalla, vai ovatko ne päinvastoin vailla tällaista perustetta (tuomio 9.7.2020, Tšekki v. komissio, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 83 kohta).

43 Tämän perusteella Tšekin tasavalta ei voi osoittaa vaatimustensa perusteltavuutta komission saamaan perusteettomaan etuun perustuvan kanteen yhteydessä, jos se ainoastaan kiistää 20.1.2015 päivättyyn kirjeeseen sisältyvät väitteet, vaan sen on osoitettava yhtäältä, että riidanalaisen määrän käyttöön asettamisesta johtunutta komission saamaa etua ei voida perusteella unionin omia varoja koskevassa lainsäädännössä komissiolle asetetuilla velvollisuuksilla, ja toisaalta, että se on itse vastaavasti menettänyt edun.

44 Tältä osin omiin varoihin liittyvät Tšekin tasavallan velvollisuudet eivät johdu ”näkemyksestä, jonka komissio ilmaisi 20.1.2015 päivätyssä [kirjeessä]”, vaan ne perustuvat suoraan asiassa sovellettavaan lainsäädäntöön, eikä komissiolla ole toimivaltaa tehdä päätöstä, jolla se voisi velvoittaa jäsenvaltiot toteamaan ja asettamaan sen käyttöön unionin omiin varoihin kuuluvia rahamääriä (ks. vastaavasti tuomio 9.7.2020, Tšekki v. komissio, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 62 kohta).

45 Yhtäältä tästä seuraa, että Tšekin tasavallan väitteet, joilla se riitauttaa sekä 20.1.2015 päivätyn kirjeen perustelut että komission toiminnan komission ja sen itsensä välillä käydyn vuoropuhelumenettelyn aikana, ovat tehottomia käsiteltävässä riita-asiassa, koska ne eivät liity toteen näyttämistä koskevaan edellytykseen, joka Tšekin tasavallan on täytettävä (ks. edellä tämän tuomion 43 kohta).

46 Toisaalta toisin kuin Tšekin tasavalta väittää, 20.1.2015 päivätty kirje ei ratkaise riidan rajoja siten, että se rajaisi argumentit, joilla komissio kiistää saaneensa perusteettoman edun, kyseiseen kirjeeseen sisältyneisiin argumentteihin.

47 Kyseiseen 20.1.2015 päivättyyn kirjeeseen sisältyvät tiedot eivät etenkään ole täsmällisiä, ehdottomia eivätkä yhtäpitäviä tietoja, jotka voisivat synnyttää Tšekin tasavallassa riidan rajaamista koskevia odotuksia, joihin se voisi vedota komissiota vastaan komission saamaan perusteettomaan etuun perustuvan kanteen yhteydessä.

48 Tämän perusteella komissio voi vedota asian käsittelyssä kaikkiin seikkoihin – myös sellaisiin, jotka eivät sisältyneet 20.1.2015 päivättyyn kirjeeseen – kiistääkseen perusteettoman edun saamisen loukkaamatta luottamuksensuojan periaatetta ja oikeutta hyvään hallintoon, sellaisena kuin viimeksi mainittu määritellään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklassa.

49 Kaiken edellä esitetyn perusteella seuraavaksi on tutkittava edellä tämän tuomion 42 kohdassa määriteltyjen rajojen puitteissa, onko käsiteltävä kanne perusteltu, kun huomioon otetaan Tšekin tasavallan esittämät todisteet ja asianosaisten välillä esitetyt väitteet.

Kanteen perusteltavuus ja kysymys siitä, onko unioni saanut perusteettoman edun

50 Tšekin tasavalta väittää olennaisin osin, ettei se ollut velvollinen maksamaan riidanalaista määrää, sillä se pystyi toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet kyseisen määrän perimiseksi vasta sen jälkeen, kun OLAFin kertomus oli toimitettu.

51 Tšekin tasavallan mukaan riidanalaista määrää vastaavien tullimaksujen edellytykset voitiin näet täyttää vasta sen jälkeen, kun OLAFin kertomus oli toimitettu, sillä ainoastaan kyseisen kertomuksen sisältö antoi Tšekin tasavallalle tosiasiallisesti mahdollisuuden määrittää varmuudella perittävien saatavien määrän ja kyseisten saatavien suhteen velallisen.

52 Baide oli lopettanut kaiken toimintansa Tšekin tasavallan alueella toukokuussa 2008 eli ennen kuin OLAFin kertomus toimitettiin, joten kyseisen kertomuksen antamisen aikaan Tšekin tasavallassa ei ollut mitään muuta perintäkelpoista pääomaa kuin se, josta kansalliset tulliviranomaiset lopulta perivät kyseiset saatavat.

53 Tulliviranomaisten toimien väitetty viivästyminen kyseisen kertomuksen vastaanottamisen jälkeen ei siis voinut joka tapauksessa johtaa siihen, että tullivelan periminen oli mahdotonta.

54 Tšekin tasavalta lisää, että joka tapauksessa riidanalaisen määrän toteamisessa ja perimisessä OLAFin kertomuksen toimittamisen jälkeen tapahtunut mahdollinen viivästyminen ei johtunut siitä itsestään. Se täsmentää, että tulliviranomaiset toteuttivat tarvittavat toimenpiteet, jotta vältettäisiin, ettei mahdollisuus veronoikaisuihin vanhenisi kaikkien 28 tuontitapauksen osalta.

55 Näissä olosuhteissa riidanalaisen määrän perimättä jättämisen syyt eivät johtuneet Tšekin tasavallasta ja Tšekin tasavalta saattoi vaatia vapauttamista omien varojen käyttöön asettamisesta asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

56 Tämän perusteella komission saamalla edulla, joka oli seurannut riidanalaisen määrän käyttöön asettamisesta johtuneesta Tšekin tasavallan menetyksestä, ei ollut pätevää laillista perustetta.

57 Komissio vaatii kaikkien Tšekin tasavallan esittämien väitteiden hylkäämistä ja väittää, ettei Tšekin tasavalta ole esittänyt näyttöä perusteettoman edun saamisesta.

58 Komissio väittää lähinnä, ettei asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan säännöksiä sovelleta Tšekin tasavaltaan, sillä Tšekin tasavalta ei ollut merkinnyt perimättä olevia omia varoja tähän tarkoitukseen varattuun erilliseen kirjanpitoon eli kirjanpitoon B kyseisen asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa säädetyissä määräajoissa.

59 Komission mukaan 8.7.2010 annetusta tuomiosta komissio v. Italia (C-334/08, EU:C:2010:414, 65 kohta) seuraa nimittäin, että jäsenvaltioiden mahdollisuus vapautua velvollisuudestaan asettaa komission käyttöön todettuja tulleja vastaavat määrät edellyttää paitsi sitä, että asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdassa säädettyjä vaatimuksia noudatetaan, myös sitä, että kyseiset tullit on merkitty asianmukaisesti kirjanpitoon B.

60 Komission mukaan Tšekin tasavalta ei noudattanut säädettyjä määräaikoja eikä siis merkinnyt kannettavina olevia tullimaksuja asianmukaisesti kirjanpitoon B, sillä Tšekin tasavalta oli viivästynyt toimissaan, koska se ei ollut todennut Baiden maksettaviksi riidanalaisista tuonneista kuuluneita polkumyyntitulleja heti 26.11.2007 päättyneeltä tarkastusmatkalta palaamisen jälkeen.

61 Siltä varalta, että todettuja tullimaksuja vastaavat määrät olisi merkitty asianmukaisesti kirjanpitoon B, komissio esittää, että Tšekin tasavallan olisi pitänyt antaa riidanalaisen määrän kattava vakuus ennen riidanalaisten tuontien laskemista vapaaseen liikkeeseen, niin että myöhemmin tapahtunut Baiden toiminnan lopettaminen ei olisi estänyt oikeudellisesti näiden tullimaksujen kantamista.

62 Puolan tasavalta korostaa, että 9.7.2020 annettuun tuomioon Tšekki v. komissio (C-575/18 P, EU:C:2020:530) perustuva ratkaisu on erittäin merkittävä niiden jäsenvaltioiden kannalta, jotka haluavat käyttää mahdollisuutta tulla kuulluksi riidoissa, joiden asianosaisina ovat ne ja komissio ja jotka koskevat omien varojen käyttöön asettamista koskevia velvollisuuksia.

63 Puolan tasavalta väittää, ettei Tšekin tasavalta pystynyt perimään riidanalaisia määriä siitä itsestään riippumattomista syistä, sillä velallinen oli lopettanut toimintansa ennen päivää, jona OLAFin kertomus annettiin.

64 Belgian kuningaskunta katsoo, että jäsenvaltio voi vaatia vapauttamista omien varojen käyttöön asettamista koskevasta velvollisuudesta asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti siinäkin tapauksessa, että omat varat on merkitty myöhässä kirjanpitoon B, jos kyseiset varat täyttävät kirjanpitoon merkitsemistä koskevat aineelliset edellytykset ja jos kyseinen jäsenvaltio osoittaa, että omien varojen osittaisen perimättä jättämisen taustalla olevat seikat eivät johdu kyseisestä jäsenvaltiosta.

65 Käsiteltävässä asiassa Tšekin tasavalta ei ole perinyt riidanalaisia määriä takaisin myöhässä, koska OLAFin olisi pitänyt, jos se piti tätä tarpeellisena, toimittaa virallisesti heti tarkastusmatkalta palaamisen jälkeen kyseisen tullivelan takaisinperinnän kannalta hyödylliset tiedot eikä jäädä passiivisesti odottamaan, että kyseiselle matkalle osallistunut Tšekin hallinnon edustajana tekisi tämän.

66 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että asianosaisten välillä esitettyjen väitteiden, sellaisina kuin ne on kerrattu tässä, perusteella on tutkittava seuraavat neljä kysymystä seuraavassa järjestyksessä: millä edellytyksillä Tšekin tasavallalla on mahdollisuus saada vapautus

riidanalaisen määrän käyttöön asettamista koskevasta velvollisuudesta, minä päivänä riidanalaista määrää vastaavat Baiden maksettaviksi kuuluneet polkumyyntitullit piti todeta, mitä seurauksia Baiden toiminnan lopettamisesta on aiheutunut riidanalaisen määrän käyttöön asettamista koskevan velvollisuuden kannalta ja oliko Tšekin tasavalta velvollinen antamaan riidanalaisen määrän kattavan vakuuden.

Millä edellytyksillä Tšekin tasavallalla on mahdollisuus saada vapautus riidanalaisen määrän käyttöön asettamista koskevasta velvollisuudesta?

67 Kuten edellä tämän tuomion 58 kohdassa muistutetaan, komissio väittää, ettei Tšekin tasavalta voinut vedota asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan säännöksiin, sillä Tšekin tasavalta ei ollut osoittanut merkinneensä perimättä olleet saatavat kirjanpitoon B kyseisen asetuksen 6 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetyissä määräajoissa.

– *Sovellettavat säännökset*

68 Käsiteltävän asian taustalla oleviin tosiseikkoihin liittyvän ajanjakson aikana sovellettiin kahta unionin omien varojen järjestelmästä tehtyä päätöstä eli Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä 29.9.2000 tehtyä neuvoston päätöstä 2000/597/EY, Euratom (EYVL 2000, L 253, s. 42) ja sitten 1.1.2007 lähtien Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä 7.6.2007 tehtyä neuvoston päätöstä 2007/436/EY, Euratom (EUVL 2007, L 163, s. 17).

69 Päätöksen 2000/597 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, jonka sisältö toistetaan olennaisin osin päätöksen 2007/436 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, säädetään, että unionin talousarvioon otettavia omia varoja ovat tulot, jotka kertyvät erityisesti ”yhteisestä tullitariffista ja muista tulleista kertyvistä maksuista, jotka [unionin] toimielimet ovat vahvistaneet tai vahvistavat muiden kuin jäsenvaltioiden kanssa käytävälle kaupalle”.

70 Päätösten 2000/597 ja 2007/436 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä ja kolmannessa alakohdassa säädetään erityisesti, että yhtäältä jäsenvaltioiden on perittävä unionin omat varat kansallisten lakiensa, asetustensa ja hallinnollisten määräystensä mukaisesti, jotka tarvittaessa on mukautettava unionin sääntelemien edellytysten mukaisesti, ja toisaalta annettava ne komission käyttöön.

71 Käsiteltävässä asiassa sovellettava asetus N:o 1150/2000 on syntynyt käsiteltävän asian taustalla oleviin tosiseikkoihin liittyvän ajanjakson aikana tehtyjen kahden muutoksen tuloksena: ensimmäinen muutos tehtiin 16.11.2004 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 2028/2004 (EUVL 2004, L 352, s. 1) 28.11.2004 alkavin vaikutuksin, ja toinen 26.1.2009 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 105/2009 (EUVL 2009, L 36, s. 1) 1.1.2007 alkavin vaikutuksin.

72 Asetuksen N:o 1150/2000 2 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan unionille kuuluvaa maksua omista varoista pidetään todettuna, kun tullilainsäädännössä säädetyt edellytykset maksun määrän merkitsemisestä kirjanpitoon ja sen tiedoksiannosta maksuvelvolliselle on täytetty. Saman asetuksen 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti edellä mainitussa 1 kohdassa tarkoitetun toteamisen päivämäärä on tullilainsäädännössä säädetyn kirjanpitoon merkitsemisen päivämäärä.

73 Kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa ja 3 kohdan a ja b alakohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Omia varoja koskeva kirjanpito hoidetaan kunkin jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai kunkin jäsenvaltion nimeämässä laitoksessa, ja se jaotellaan varojen luonteen mukaisesti.

– –

3.

a) Maksut, jotka on todettu 2 artiklan mukaisesti, otetaan [yleisesti kirjanpidoksi A kutsuttuun] kirjanpitoon viimeistään maksun toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä, jollei tämän kohdan b alakohdasta muuta johdu.

b) Maksut, jotka on todettu ja joita ei ole otettu a alakohdassa tarkoitettuun kirjanpitoon, koska niitä ei ole vielä peritty ja minkäänlaista vakuutta ei ole toimitettu, otetaan [yleisesti kirjanpidoksi B kutsuttuun] erilliseen kirjanpitoon a alakohdassa säädetyssä määräajassa. Jäsenvaltiot voivat menetellä samalla tavoin, kun todetuista, takuiden kattamista maksuista syntyy erimielisyyttä ja niihin saattaa riita-asian käsittelyn vuoksi kohdistua vaihteluja.”

74 Kyseisen asetuksen 9 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään seuraavaa:

”Kunkin jäsenvaltion on hyvitettävä omat varat 10 artiklassa määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kyseisen jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai sen nimeämässä laitoksessa.”

75 Saman asetuksen 10 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sen jälkeen, kun päätöksen [2007/436] 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista omista varoista on vähennetty perimiskulut mainitun päätöksen 2 artiklan 3 kohdan ja 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti, kyseiset varat tuloutetaan viimeistään sitä kuukautta, jona maksu on tämän asetuksen 2 artiklan mukaisesti todettu, seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä työpäivänä.

Ne maksut, jotka on otettu erilliseen kirjanpitoon tämän asetuksen 6 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti, on kuitenkin tuloutettava viimeistään sitä kuukautta, jona maksut on peritty, seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä työpäivänä.”

76 Asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklan 1 kohdan mukaan asianomaisen jäsenvaltion on maksettava kaikista 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä viivästyskorkoa.

77 Kyseisen asetuksen 17 artiklan 1–4 kohdassa säädetään vielä seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 artiklan mukaisesti todettuja maksuja vastaavat määrät asetetaan komission käytettäviksi tämän asetuksen mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot vapautetaan velvollisuudesta asettaa komission käyttöön määrät, jotka vastaavat todettuja maksuja, joita ei ole voitu periä joko:

a) ylivoimaisen esteen vuoksi; tai

b) jäsenvaltioista riippumattomista muista syistä.

Toimivaltaisen hallintoviranomaisen on annettava päätös, jossa todettuja maksuja vastaavat määrät julistetaan sellaisiksi, että niitä ei voi periä, ja jossa todetaan perinnän mahdottomuus.

Todettujen maksujen määrien katsotaan olevan sellaisia, että niitä ei voi periä, viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä päivästä, jona määrä on todettu 2 artiklan mukaisesti, tai jos niiden osalta on haettu muutosta hallinto- tai oikeusteitse, siitä päivästä, jona lopullinen päätös annettiin tiedoksi tai julkaistiin.

– –

Määrät, jotka on julistettu tai katsottu sellaisiksi, että niitä ei voi periä, poistetaan lopullisesti 6 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta erillisestä kirjanpidosta. Ne mainitaan saman artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetun neljännesvuosittaisen katsauksen liitteessä ja tarvittaessa myös artiklan 5 kohdassa tarkoitetussa neljännesvuosittaisessa katsauksessa.

3. Jos tällaisten todettujen maksujen määrä on yli 50 000 euroa, jäsenvaltioiden on ilmoitettava kolmen kuukauden kuluessa 2 kohdassa mainitun hallinnollisen päätöksen antamisesta tai samassa kohdassa tarkoitetusta erääntymispäivästä komissiolle tiedot tapauksista, joissa 2 kohtaa on sovellettu.

– –

Ilmoitus tehdään käyttäen mallia, jonka komissio on laatinut 20 artiklassa tarkoitettua komiteaa kuultuaan. Ilmoituksessa on oltava kaikki tarpeelliset tiedot, joiden perusteella voidaan tutkia 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut syyt, joiden vuoksi asianomainen jäsenvaltio ei ole kyennyt asettamaan komission käyttöön kyseistä määrää, sekä toimenpiteet, jotka jäsenvaltio on toteuttanut perinnän suorittamiseksi.

4. Komissiolla on kuusi kuukautta aikaa edellä 3 kohdassa säädetyn ilmoituksen vastaanottamisesta esittää huomautuksensa jäsenvaltiolle, jota asia koskee.

– –”

– *Unionin tuomioistuimen tulkinta*

78 Päätösten 2000/597 ja 2007/436 8 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että jäsenvaltioiden on perittävä päätöksen 2000/597 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa sekä päätöksen 2007/436 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut unionin omat varat ja niillä on velvollisuus asettaa kyseiset varat komission käyttöön (ks. vastaavasti tuomio 8.7.2010, komissio v. Italia, C-334/08, EU:C:2010:414, 34 kohta).

79 Tätä varten jäsenvaltioiden on asetuksen N:o 1150/2000 2 artiklan 1 kohdan perusteella todettava unionille kuuluva maksu omista varoista, kun tullilainsäädännössä säädetyt edellytykset maksun määrän merkitsemisestä kirjanpitoon ja sen tiedoksiannosta maksuvelvolliselle on täytetty. Jäsenvaltiot ovat tämän seurauksena velvollisia ottamaan kyseisen asetuksen 2 artiklan mukaisesti todetut maksut kirjanpitoon saman asetuksen 6 artiklassa säädetyin edellytyksin (ks. vastaavasti tuomio 1.7.2010, komissio v. Saksa, C-442/08, EU:C:2010:390, 76 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

80 Tältä osin on täsmennettävä, että kyseisen asetuksen 6 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaan maksu, joka on todettu mutta jota ei ole vielä peritty ja jolle ei ole toimitettu minkäänlaista vakuutta, kirjataan erilliseen kirjanpitoon eli kirjanpitoon B (ks. vastaavasti tuomio 11.7.2019, komissio v. Italia (Omat varat – Tullivelan kantaminen), C-304/18, ei julkaistu, EU:C:2019:601, 52 kohta).

81 Jäsenvaltioiden on tämän jälkeen asetettava unionin omat varat komission käyttöön asetuksen N:o 1150/2000 9–11 artiklassa säädetyllä tavalla tulouttamalla ne säädettyjä määräaikoja noudattaen komission nimissä tätä tarkoitusta varten avatulle tilille. Kyseisen asetuksen 11 artiklan 1 kohdan mukaan asianomaisen jäsenvaltion on maksettava viivästyskorkoa kaikista tälle tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä (tuomio 9.7.2020, Tšekki v. komissio, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 58 kohta).

82 Lisäksi asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kyseisen asetuksen 2 artiklan mukaisesti todettuja maksuja vastaavat määrät asetetaan komission käytettäviksi. Jäsenvaltiot vapautetaan tästä velvollisuudesta ainoastaan, jollei perintää ole voitu toteuttaa ylivoimaisen esteen vuoksi tai jos osoittautuu, että jäsenvaltioista riippumattomista syistä on täysin mahdotonta toteuttaa perintää. Määrät, jotka on julistettu tai katsottu sellaisiksi, että niitä ei voi periä, poistetaan lopullisesti mainitun asetuksen 6 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta erillisestä kirjanpidosta (tuomio 9.7.2020, Tšekki v. komissio, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 60 kohta).

83 Omien varojen ottaminen kirjanpitoon B heijastaa näin ollen poikkeuksellista tilannetta, jolle on tyypillistä, että joko jäsenvaltioilla on mahdollisuus asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla olla asettamatta kyseisiä maksuja komission käyttöön niiden tultua todetuiksi, koska niitä ei ole vielä peritty, tai jäsenvaltiot vapautetaan 17 artiklan 2 kohdan perusteella velvollisuudesta asettaa kyseiset maksut komission käyttöön, jos niitä ei ole voitu periä joko ylivoimaisen esteen vuoksi tai jäsenvaltioista riippumattomista muista syistä (tuomio 8.7.2010, komissio v. Italia, C-334/08, EU:C:2010:414, 68 kohta).

84 Jotta jäsenvaltiot voivat kuitenkin vapautua velvollisuudestaan asettaa komission käyttöön todettuja maksuja vastaavat määrät, edellytyksenä ei ole ainoastaan muutetun asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdassa säädettyjen vaatimusten noudattaminen vaan myös se, että kyseiset maksut on asianmukaisesti otettu kirjanpitoon B (tuomio 8.7.2010, komissio v. Italia, C-334/08, EU:C:2010:414, 65 kohta).

– *Soveltaminen käsiteltävässä asiassa*

85 Kuten edellä tämän tuomion 59 kohdassa täsmennetään, komissio vetoaa 8.7.2010 annettuun tuomioon komissio v. Italia (C-334/08, EU:C:2010:414, 65 kohta), sellaisena kuin se on kerrattu edellä tämän tuomion 84 kohdassa.

86 Aluksi on tuotava esille, että komission esittämä argumentti – sen oikeellisuudesta riippumatta – on tehoton käsiteltävänä olevan, unionin saamaan perusteettomaan etuun perustuvan kanteen kannalta.

87 Kuten edellä tämän tuomion 42 kohdassa muistutetaan, tässä yhteydessä on nimittäin tutkittava, onko kantaja esittänyt näyttöä siitä, että komissio on saanut edun ilman pätevää laillista perustetta ja että kantaja on vastaavasti menettänyt edun, vai onko tällaisen näytön puuttuessa todettava, että kyseinen etu perustui omia varoja koskevien säädösten mukaisiin velvollisuuksiin. Joka

tapauksessa omien varojen käyttöön asettamista ei voida perustella asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklassa säädettyjen määräaikojen noudattamista koskevalla velvollisuudella, jonka laiminlyönnistä ei seuraa maksua, ei edes viivästyskoron maksua, jota edellytetään asetuksen N:o 1150/2000, sellaisena kuin se on muutettuna, 11 artiklan mukaisesti silloin, kun maksun tulouttaminen tätä tarkoitusta varten komission nimissä avatulle tilille viivästyy.

88 Tšekin tasavallalta ei siis voida edellyttää, kuten komissio olennaisin osin väittää, että sen tulee esittää perusteettomaan etuun perustuvan kanteensa yhteydessä näyttöä siitä, että ”koko tullimenettelyn aikainen prosessi, saatavan kantaminen ja omiin varoihin liittyvät toimet on toteutettu kaikkia sääntöjä noudattaen asianmukaisesti ja ajallaan sekä siten, että taataan unionin taloudellisten etujen suojaaminen”, vaan sen on osoitettava edun menettämisen ja vastaavan edun saamisen lisäksi ainoastaan, että kyseisen edun saaminen oli perusteetonta.

89 Asiakirja-aineistosta ilmenee joka tapauksessa, että kyseiset maksut on tuloutettu asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdassa säädettyjä määräaikoja noudattaen.

90 Merkitseminen kirjanpitoon B on pelkästään kirjanpidollinen toimi, joten sen tekemistä koskevat määräajat on laskettava – päinvastoin kuin komissio väittää – siitä päivästä, jona kyseiset maksut on tosiasiallisesti todettu, eikä siitä päivästä, jona kyseiset maksut olisi asetuksen N:o 1150/2000 2 artiklan mukaisesti pitänyt todeta.

91 Asianosaisten välillä on riidatonta, kuten ne ovat vahvistaneet kirjallisiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa, että Baiden maksettaviksi riidanalaisista tuonneista kuuluneet polkumyyntitullit oli todettu ja merkitty kirjanpitoon B samana päivänä eli aikavälillä 22.9.2008–18.2.2009. Komissio on sitä paitsi myöntänyt edellä tämän tuomion 28 kohdassa tarkoitetun prosessinjohtotoimenpiteen yhteydessä, että ”merkitseminen kirjanpitoon B välittömästi tullilainsäädännössä säädetyn tullin tileihin kirjaamisen jälkeen [oli] hyväksyttävää”.

92 Näissä olosuhteissa on todettava, että asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetyn mukaisesti Baiden maksettaviksi kuuluneet tullit, joita ei ollut vielä kannettu ja joista ei ollut annettu minkäänlaista vakuutta, merkittiin kirjanpitoon B joka tapauksessa viimeistään tullien toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19. päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä.

93 On siis tutkittava, oliko riidanalaista määrää mahdotonta periä takaisin Tšekin tasavallasta riippumattomista syistä, minkä perusteella Tšekin tasavalta saattoi merkitä määrän erilliseen kirjanpitoon.

Päivä, jona riidanalaista määrää vastaavat Baiden maksettaviksi kuuluneet polkumyyntitullit piti todeta

94 Kuten edellä tämän tuomion 51 kohdassa muistutetaan, Tšekin tasavalta väittää, että se pystyi toteamaan Baiden maksettaviksi riidanalaisten tuontien osalta kuuluneet polkumyyntitullit vasta OLAFin kertomuksen toimittamisen jälkeen, kun taas komissio väittää, että Tšekin tasavallan olisi pitänyt todeta ne jo tarkastusmatkalta palaamisen jälkeen, kuten edellä tämän tuomion 60 kohdasta ilmenee.

95 Tšekin tasavalta oli nimittäin tietoinen 15.11.2007 päivätystä pöytäkirjasta sekä kyseisten tavaroiden kiinalaista alkuperää koskevista, tarkastusmatkan aikana kerätyistä ja kyseiseen pöytäkirjaan liitetyistä todisteista, sillä Tšekin tullihallinnon edustaja oli allekirjoittanut

pöytäkirjan ja ollut mukana koko tarkastusmatkan ajan ja osallistunut kaikkiin kokouksiin sekä tuotantotiloissa tehtyihin tarkastuksiin. Tämän perusteella Tšekin tasavallalla on ollut riittävät tiedot tullivelan toteamiseksi edustajansa tarkastusmatkalta palaamisesta lähtien.

96 Asiassa sovellettavan, edellä tämän tuomion 68–77 kohdassa kerratun lainsäädännön mukaan, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut, jäsenvaltioiden on todettava unionille kuuluva maksu omista varoista, kun tullilainsäädännössä säädetyt edellytykset tullien määrän kirjaamisesta tileihin ja sen tiedoksiannosta maksuvelvolliselle on täytetty.

97 Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL 1992, L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi), sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa, 217 artiklan 1 kohdassa säädetään tältä osin, että ”tulliviranomaisten on laskettava jokainen tullivelasta johtuva tuonti- tai vientitullien määrä – – heti, kun niillä on käytettävissään tarvittavat tiedot, ja kirjattava nämä määrät tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle (tileihin kirjaaminen).”

98 Kyseiset edellytykset täyttyvät, kun tulliviranomaisilla on käytettävissään tarvittavat tiedot, joiden ansiosta ne voivat laskea tullivelasta aiheutuvien tullien määrän ja määrittää velallisen (ks. vastaavasti tuomio 15.11.2005, komissio v. Tanska, C-392/02, EU:C:2005:683, 57–59 kohta).

99 Käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että Tšekin tullihallinnon edustaja osallistui tarkastusmatkalle ja allekirjoitti 15.11.2007 päivätyn pöytäkirjan.

100 Tšekin tasavalta ilmoittaa, ettei sen tullihallinnon edustajalle toimitettu kyseisen pöytäkirjan liitteinä olevia asiakirjoja tarkastusmatkan päättyessä, joten edustajalla ei ollut tuolloin riidanalaisen määrän perimiseen tarvittavaa näyttöä.

101 Komissio vahvisti istunnossa, ettei se väittänyt tarkastusmatkalle osallistuneen Tšekin tullihallinnon edustajan vastaanottaneen konkreettisesti pöytäkirjaan liitetyt asiakirjat vaan että kyseinen edustaja oli ollut väistämättä tietoinen tarkastusmatkan aikana kerätystä todistusaineistosta, sillä hän oli voinut tutustua kyseiseen aineistoon.

102 Komission väitettä, jonka mukaan se, että Tšekin tullihallinnon edustaja ”näki omin silmin sen, mitä tapahtui”, oli riittävää, jotta Tšekin tasavalta olisi pystynyt toteamaan pelkän edustajansa lausunnon perusteella Baiden maksettaviksi kuuluneet polkumyyntitullit tarkastusmatkalta palaamisen jälkeen, ei voida kuitenkaan hyväksyä.

103 Ei nimittäin ole riittävää olla tietoinen näytön olemassaolosta, jotta kyseiseen näyttöön voidaan vedota hallinnollisessa menettelyssä. Jotta Tšekin viranomaiset olisivat pystyneet ottamaan huomioon maksettaviksi kuuluneiden tullien määrän ja antamaan sen tiedoksi velalliselle, niiden olisi pitänyt pystyä todentamaan tarkastuskäynnillä kerättyjen todisteiden aitous ennen niiden käyttämistä maksuvelvollista vastaan. Kuten edellä on todettu, on riidatonta, ettei tällaisia todisteita toimitettu Tšekin tasavallalle tarkastusmatkan päätteeksi.

104 Komissio tuo kuitenkin esille, että koska Tšekin tasavalta oli saanut 15.11.2007 päivätyllä pöytäkirjalla tiedon kerättyjen todisteiden luettelosta, sen tehtävänä oli, jos se piti tätä tarpeellisena, saada todisteet toimitetuiksi itselleen pyytämällä niitä OLAFilta.

105 Tältä osin on tuotava esille, että Tšekin tasavallan mukaan sen tullihallinnon edustajalla ei ollut mitään oikeudellista perustetta, jonka nojalla hän olisi voinut toimittaa suoraan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille OLAFin vastuulla toteutetun tarkastusmatkan yhteydessä kerätyt todisteet, jotka olivat luottamuksellisia ja joita voitiin käyttää näyttönä hallinnollisessa menettelyssä tai tuomioistuinmenettelyssä vasta sen jälkeen, kun komissio oli ne toimittanut ja OLAF oli ne tarkistanut, sillä kolmanteen maahan suuntautuvalla unionin tarkastusmatkalla kerätyt asiakirjat ja tiedot osoitettiin ainoastaan komissiolle ja OLAFille.

106 Hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi 13.3.1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 515/97 (EYVL 1997, L 82, s. 1) 1 artiklan mukaan kyseisessä asetuksessa ”vahvistetaan edellytykset, joiden mukaisesti tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa vastaavien hallintoviranomaisten on oltava yhteistyössä keskenään ja komission kanssa tämän lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi osana yhteisön järjestelmää”.

107 Asetuksen N:o 515/97 12 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa, säädetään, että ”sen jäsenvaltion toimivaltaisissa oikeus- ja hallintoasteissa, jossa pyynnön esittänyt viranomainen [(eli jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, joka esittää avunpyynnön)] sijaitsee, voidaan käyttää todistusaineistona pyynnön vastaanottaneen viranomaisen [(eli jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jolle avunpyyntö esitetään)] henkilöstöön kuuluvien hankkimia ja pyynnön esittäneelle viranomaiselle [pyynnöstä annetun avun täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetuissa] 4–11 artiklassa säädetyn avun yhteydessä toimittamia havaintoja, todistuksia, tietoja, asiakirjoja, oikeaksi todistettuja jäljennöksiä ja kaikkea tietämystä.”

108 Asetuksen N:o 515/97 20 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tämän asetuksen tavoitteiden toteuttamiseksi komissio voi 19 artiklassa säädetyin edellytyksin toteuttaa yhteisön hallinnollisia yhteistyöhankkeita ja selvityksiä kolmansissa maissa yhteensovittaen toimintansa ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut yhteisön hankkeet kolmansissa maissa toteutetaan seuraavin edellytyksin:

a) ne voidaan toteuttaa komission aloitteesta tarvittaessa Euroopan parlamentin antamien tietojen perusteella, taikka yhden tai useamman jäsenvaltion pyynnöstä;

b) niiden toteuttajina ovat tähän tarkoitukseen nimetyt komission henkilöstöön kuuluvat ja asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden tähän tarkoitukseen nimeämät virkamiehet;

c) niiden toteuttajina voivat yhteisön puolesta olla komission ja asianomaisten jäsenvaltioiden sopimuksen mukaisesti myös jäsenvaltion virkamiehet, erityisesti kolmannen maan kanssa tehdyn kahdenvälisen avunantosopimuksen perusteella; tällöin komissiolle ilmoitetaan tehtävän tuloksista;

– –”

109 Asetuksen N:o 515/97 21 artiklassa, joka kuuluu IV osastoon ”Yhteydet kolmansiin maihin”, sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa, täsmennetään seuraavaa:

”1. Tämän asetuksen 20 artiklassa tarkoitettujen yhteisön hankkeiden yhteydessä saatuja tuloksia ja tietoja sekä erityisesti kyseisten kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten toimittamia asiakirjoja on käsiteltävä tämän asetuksen 45 artiklan mukaisesti.

2. Mitä 12 artiklassa säädetään, sovelletaan soveltuvin osin 1 kohdassa tarkoitettuihin tuloksiin ja tietoihin.

3. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä komissio toimittaa niille saadut alkuperäiset asiakirjat tai niiden oikeaksi todistetut jäljennökset käytettäväksi 12 artiklassa säädettyyn tarkoitukseen.”

110 Asetuksen N:o 515/97 45 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa, säädetään seuraavaa:

”1. Kaikki tämän asetuksen nojalla toimitetut tiedot ovat niiden muodosta riippumatta luonteeltaan luottamuksellisia, mukaan lukien [tullitietojärjestelmässä] säilytetyt tiedot. Niitä koskee salassapitovelvollisuus ja se suoja, joka on annettava vastaaville tiedoille sekä tiedot vastaanottavien jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön että yhteisön viranomaisiin sovellettavien vastaavien säännösten mukaisesti.

Erityisesti ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa luovuttaa muille kuin niille jäsenvaltioiden tai yhteisön toimielinten henkilöille, joiden tehtävät edellyttävät niiden tuntemista tai niiden käyttämistä. Niitä ei myöskään saa käyttää muihin kuin tässä asetuksessa säädettyihin tarkoituksiin, paitsi jos tiedot toimittanut tai [tullitietojärjestelmään] tallentanut jäsenvaltio taikka komissio on antanut siihen nimenomaisen suostumuksensa, jollei tämän jäsenvaltion tai komission määräämistä edellytyksistä muuta johdu, ja jos tällaista tietojen luovuttamista tai käyttöä ei ole kielletty vastaanottavan viranomaisen omassa jäsenvaltiossa voimassa olevissa säännöksissä.

2. Luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä koskevia tietoja toimitetaan tämän asetuksen mukaisesti ainoastaan, kun se on ehdottoman välttämätöntä tulli- tai maatalouslainsäädäntöä rikkovien toimien estämiseksi, tutkimiseksi tai niiden perusteella nostettavia syytteitä varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta [tullitietojärjestelmää] koskevien V osaston säännösten soveltamista.

3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään ei estä tämän asetuksen mukaisesti saatujen tietojen käyttöä kaikissa tulli- tai maatalouslainsäädännön vastaisen menettelyn johdosta jälkikäteen toteutetuissa oikeudellisissa toimissa tai nostetuissa syytteissä.

_ _”

111 Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25.5.1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 (EYVL 1999, L 136, s. 1) 9 artiklassa, jonka otsikko on ”Tutkintakertomus ja tutkinnan jatkotoimet”, säädetään seuraavaa:

”1. Virasto laatii tutkimuksensa valmistuttua johtajan vastuulla loppukertomuksen, jossa ilmoitetaan erityisesti todetut seikat, mahdollinen taloudellinen vahinko ja tutkinnan päätelmät sekä johtajan suositukset jatkotoimiksi.

2. Näitä kertomuksia laadittaessa on otettava huomioon asianomaisen jäsenvaltion kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvät menettelyä koskevat vaatimukset. Tapauksissa, joissa on tarpeen turvautua jäsenvaltion hallinnollisiin ja oikeudellisiin menettelyihin, näin laaditut kertomukset on hyväksyttävä todisteeksi samalla tavoin ja samoin edellytyksin kuin kansallisten hallinnollisten tarkastajien laatimat hallinnolliset kertomukset. Viraston kertomuksia arvioidaan samojen sääntöjen perusteella kuin kansallisten hallinnollisten tarkastajien laatimia hallinnollisia kertomuksia, ja ne ovat kansallisten viranomaisten kertomusten kanssa samanarvoiset.

3. Ulkoisesta tutkimuksesta[, jossa virasto toteuttaa tämän asetuksen 3 artiklan mukaisesti asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 9 artiklan 1 kohdassa ja saman asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa alakohtaisissa säännöstöissä tarkoitettuja tarkastuksia ja todentamisia jäsenvaltioissa sekä voimassa olevien yhteistyösopimusten mukaisesti kolmansissa maissa,] laadittu kertomus ja kaikki siihen liittyvät tarpeelliset asiakirjat toimitetaan kyseisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ulkoisia tutkimuksia koskevan säännöstön mukaisesti.

_ _”

112 OLAFin tutkintamenettelyjä koskevien sisäisten ohjeiden (jäljempänä sisäiset ohjeet) 17 kohdan, jonka otsikko on ”Tutkintamatkat kolmansiin maihin”, 5 alakohdassa todetaan, että ”tutkintayksikköön[, jolle OLAFin pääjohtaja on osoittanut asian sisäisten ohjeiden 6.1 kohdan mukaisesti,] kuuluvat henkilöt, jotka osallistuvat tutkintamatkan toteuttamiseen, laativat matkan aikana toteutetuista toimista kertomuksen, jonka jäljennös toimitetaan osallistujille [eli tulleja tai omia varoja koskevien tutkintamatkojen osalta 7 kohdan mukaisesti tutkintamatkalle osallistuville asianomaisten jäsenvaltioiden virkamiehille]”.

113 Käsiteltävässä asiassa sovellettavien säännösten, joihin asianosaiset vetoavat, kertaamisen jälkeen on huomautettava, että näin määritellystä säädöskehyksestä ilmenee, että jäsenvaltioiden ja komission välinen yhteistyö on tullilainsäädännön täytäntöönpanon olennainen edellytys unionissa.

114 Yhteisön hallinnollisia yhteistyöhankkeita ja selvityksiä toteutetaan tätä varten kolmansissa maissa, ja näihin hankkeisiin osallistuu jäsenvaltioiden tähän tarkoitukseen nimeämiä virkamiehiä asetuksen N:o 515/97 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

115 Vaikka yhteistyöhankkeiden aikana saadut tulokset ja tiedot ovat luottamuksellisia, niitä asetuksen N:o 515/97 45 artiklan 1 kohdan mukaisesti koskeva salassapitovelvollisuus ei voi estää niiden toimittamista tällaisiin hankkeisiin nimetyille jäsenvaltioiden edustajille, tai muussa tapauksessa kyseisen asetuksen 1 artiklan mukainen asetuksen tarkoitus, sellaisena kuin se määritellään edellä tämän tuomion 113 kohdassa, menettäisi tehokkaan vaikutuksensa.

116 Tämän perusteella kyseisiä edustajia on pidettävä asetuksen N:o 515/97 45 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuina henkilöinä, joiden tehtävät edellyttävät kyseisten tietojen tuntemista tai käyttämistä jäsenvaltioissa.

117 Näin ollen kolmanteen maahan suuntautuvaan yhteisön hankkeeseen osallistuvat jäsenvaltioiden nimeämät virkamiehet voivat käyttää kyseisen hankkeen yhteydessä saatuja tuloksia ja kerättyjä tietoja asetuksen N:o 515/97 mukaisesti.

118 Saman asetuksen 45 artiklan 2 ja 3 kohdan perusteella yhteisön hankkeissa saatuja tietoja voidaan käyttää tullilainsäädäntöä rikkovien toimien perusteella nostetavia syytteitä varten sekä oikeudellisten toimien tai nostettujen syytteiden yhteydessä. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat erityisesti esittää näitä tietoja todisteina asetuksen N:o 515/97 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

119 Tämän perusteella tarkastusmatkaan osallistunut Tšekin tullihallinnon edustaja oli, toisin kuin Tšekin tasavalta väittää, täysin toimivaltainen pyytämään ja vastaanottamaan OLAFilta, kuten komissio tuo esille, 15.11.2007 päivättyyn pöytäkirjaan liitetyt todisteet, ilman että asetuksen N:o 515/97 45 artiklan mukainen salassapitovelvollisuus olisi tätä estänyt. Hänellä oli myös toimivalta toimittaa kyseiset todisteen Tšekin toimivaltaisille viranomaisille, jotta nämä voisivat käyttää niitä todisteina Baidea vastaan Baiden maksettavaksi kuuluneen tullivelan kantamista koskevassa menettelyssä.

120 Tšekin tasavalta huomauttaa kuitenkin tältä osin, kuten edellä tämän tuomion 105 kohdassa täsmennetään, että OLAFin tehtävänä oli arvioida tarkastusmatkan aikana saatuja tuloksia ennen niiden toimittamista tutkintakertomuksen yhteydessä sisäisten ohjeiden 17.5 kohdan sekä asetuksen N:o 1073/1999 9 artiklan mukaisesti.

121 Se, että OLAF tarkistaa todisteet ennen niiden toimittamista kertomuksensa yhteydessä, vaikka tämä saattoi viivästyttää tapauksen mukaan kyseisten todisteiden toimittamista, ei estänyt kuitenkaan itsessään sitä, että Tšekin tasavalta olisi voinut esittää sille pyynnön heti edustajansa palattua matkalta, kuten komissio väittää.

122 On kuitenkin riidatonta, että OLAF oli sitoutunut toimittamaan Tšekin tasavallalle tarkastusmatkan aikana kerätyt todisteet jo vuoden 2008 alussa. Kuten komissiokin on myöntänyt istunnossa, OLAF toimitti kertomuksensa, johon nämä todisteet oli liitetty, kiistatta myöhässä.

123 Näissä olosuhteissa Tšekin tasavaltaa ei voida arvostella siitä, että se on odottanut OLAFin kertomuksen toimittamista eikä se ole pyytänyt toimittamaan todisteita heti tarkastusmatkalta palaamisen jälkeen.

124 Lisäksi Tšekin tasavalta saattoi pitää käsiteltävässä asiassa tarpeellisena odottaa, että OLAF tutkisi ja tarkastaisi kyseiset todisteet, ennen kuin se käytti niitä veronoikaisumenettelyssä. OLAF oli nimittäin sopivin kyseisen tarkastuksen tekemiseen, sillä todisteiden kerääminen oli tapahtunut komission ja Laosin välisen yhteistyösopimuksen puitteissa eikä Laosin ja Tšekin tasavallan välillä ollut olemassa kahdenvälistä avunantosopimusta.

125 Tämän perusteella Tšekin tasavalta on osoittanut, ettei sillä voinut olla hallussaan tarvittavia todisteita, jotta se olisi voinut todeta Baiden maksettaviksi kuuluneet polkumyyntitullit niissä 28 tapauksessa, joissa oli kyse riidanalaisista tuonneista, heti tarkastusmatkalta palaamisen jälkeen.

126 Toisin kuin komissio väittää, Tšekin tasavalta ei näin ollen laiminlyönyt velvollisuuksia, jotka kuuluivat sille edellä tämän tuomion 68–77 kohdassa kerrattujen säännösten nojalla, kun se ei todennut kyseessä olevia tulleja käsiteltävässä asiassa tarkastusmatkalta palaamisen jälkeisinä päivinä.

Baiden toiminnan lopettamisen seuraukset riidanalaisen määrän käyttöön asettamista koskevalle velvollisuudelle ja kyseisen määrän perimiselle

127 Kuten edellä tämän tuomion 52 kohdassa muistutetaan, Tšekin tasavalta väittää, ettei se voinut periä riidanalaista määrää, koska Baide oli lopettanut kaiken toimintansa Tšekin tasavallan alueella vuoden 2008 toukokuussa, joten valtaosa kyseisen yhtiön pääomasta ei ollut enää perintäkelpoista, kun OLAFin kertomus toimitettiin sille.

128 On riidatonta, että Baiden maksettaviksi kuuluneet tullimaksut voitiin todeta tosiasiallisesti OLAFin kertomuksen perusteella. Kyseisessä kertomuksessa täsmennetään nimittäin, että tavaroiden kiinalaisen alkuperän osoittavat todisteet olivat riittävät veronoikaisumenettelyn aloittamiseksi, ja siinä käydään läpi Baidea koskevat 28 riidanalaista tuontia Tšekin tasavaltaan.

129 Asianosaiset eivät ole riitauttaneet myöskään sitä, että Baide on lopettanut toimintansa Tšekin tasavallan alueella vuoden 2008 toukokuussa, minkä komissio on myöntänyt istunnossa.

130 Tutkinnasta – erityisesti Tšekin tulliviranomaisten pankkeihin ja Prahan kaupungin (Tšekki) kunnallishallinnon yksikköihin kohdistamasta tarkastuksesta – sekä kannekirjelmän liitteinä A.8, A.19, A.20 ja A.21 olevista kaupparekisteriotteesta; veroviranomaisten Tšekin tulliviranomaisten pyyntöön antamasta vastauksesta, joka koski Baiden nimissä liikaa maksettuja veroja; verotietopyynnöstä ja Baiden selvitysmiehen maksukyvyttömyyshakemuksesta ilmenee lisäksi, ettei Baidella ollut enää lainkaan perintäkelpoista pääomaa Tšekin tasavallan alueella, lukuun ottamatta Československá obchodní banka -nimiseen pankkiin avatuille kolmelle tilille talletettuja summia sekä liikaa maksettuja veroja, joiden määrät olivat 16 047,67 CZK, 14,56 Yhdysvaltain dollaria (USD), 51,60 euroa ja 82 300 CZK; tulliviranomaiset kantoivat tullivelan lopulta näistä määristä.

131 Komissio ei ole riitauttanut Tšekin tulliviranomaisten suorittaman, Baiden pääomaa koskevan selvityksen tulosta eikä edellä tämän tuomion 130 kohdassa mainittuihin asiakirjoihin sisältyviä päätelmiä ja taloudellisia tietoja. Komissio ei ole riitauttanut myöskään sitä, että Baiden toiminnan lopettamista koskeva toteamus on suorassa yhteydessä siihen seikkaan, ettei kyseisellä yrityksellä ollut enää toiminnan lopettamisesta lähtien edellä mainittujen määrien lisäksi mitään perintäkelpoista pääomaa Tšekin tasavallassa.

132 Komissio ei väitä, että Tšekin tasavalta olisi voinut periä velan suuremmasta pääomasta kuin mistä se lopulta sen peri OLAFin kertomuksen toimittamisen jälkeen.

133 Vaikka komissio arvostelee Tšekin tasavaltaa siitä, ettei tämä ole toiminut vaaditulla huolellisuudella tarkastusmatkan päättyessä, komissio vahvisti istunnossa, ettei aikonut väittää, että Tšekin tasavallan olisi pitänyt periä OLAFin kertomuksen toimittamisen jälkeen toteutetuista toimenpiteistä riippumatta suurempi määrä kuin minkä se lopulta peri kyseisen kertomuksen toimittamisen jälkeen.

134 Komissio totesi tältä osin istunnossa vastauksena sille tästä seikasta esitettyyn kysymykseen, että ”Tšekin tasavallalla oli velvollisuus todeta tullimaksut silloin, kun [Baide] oli vielä läsnä Tšekin tasavallan alueella eli vuoden 2007 marraskuun lopusta – – vuoden 2008 helmikuun loppuun” ja että näin Tšekin tasavalta ”olisi saanut perittyä suuremman summan, jos se olisi todennut tullivelan aikaisemmin”.

135 Kuten edellä tämän tuomion 123 ja 124 kohdassa todetaan, käsiteltävän asian tilanteessa Tšekin tasavalta saattoi kohtuudella odottaa OLAFin kertomuksen toimittamista, jonka oli ilmoitettu tapahtuvan vuoden 2008 alussa, ilman että sen tarvitsi pyytää ennen kyseistä ajankohtaa tarkastusmatkan aikana kerättyjä todisteita. Tässä asiayhteydessä ja kun huomioon otetaan aika, jonka Tšekin viranomaiset olisivat tarvinneet kyseisten asiakirjojen hankkimiseen, niiden tutkimiseen ja veronoikaisumenettelyn täytäntöönpanoon, komission ei ole perusteltua väittää, että Tšekin tasavalta olisi voinut kantaa suuremman määrän tulleja omista varoista, jos se olisi todennut kyseiset tullit aikaisemmin.

136 Tämän perusteella tutkinnasta ilmenee, kun huomioon otetaan asiakirja-aineistoon sisältyvät tiedot sekä asianosaisten välillä vaihdetut lausumat, että Baiden toiminnan lopettamista voidaan pitää Tšekin tasavallasta riippumattomana syynä ja Tšekin tasavalta voitiin vapauttaa lain mukaisesti riidanalaisen määrän unionin käyttöön asettamisesta edellä tämän tuomion 77 kohdassa mainitun asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella.

137 Niin ikään koska Baiden toiminnan lopettaminen tapahtui ennen OLAFin kertomuksen toimittamista, se seikka, että Tšekin tasavallan toimet saattoivat viivästyä kyseisen kertomuksen toimittamisen jälkeen, ei vaikuta joka tapauksessa – vaikka se osoittautuisi oikeelliseksi – riidanalaisen määrän käyttöön asettamista koskevan Tšekin tasavallan velvollisuuden arviointiin.

Velvollisuus antaa riidanalaisen määrän kattava vakuus

138 Komissio väittää kuitenkin Tšekin tasavallan olleen tietoinen Baideen liittyvästä petoksen riskistä kyseisten tavaroiden luovutusta edeltäneiden tarkastusten aikana. Kuten edellä tämän tuomion 61 kohdassa täsmennetään, Tšekin tasavallan olisi siten pitänyt antaa ennen kyseisten tavaroiden liikkeeseen luovutusta riittävä vakuus, joka olisi kattanut Baiden ilmoittamien tullien määrän ja kyseisistä tavaroista mahdollisesti kannettavien lopullisten tullien määrän välisen mahdollisen erotuksen, koska tavaroiden alkuperästä oli herännyt vakavia epäilyksiä.

139 Komissio vetoaa tietyistä neuvoston asetuksen N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL 1993, L 253, s. 1; jäljempänä tullikoodeksin soveltamisasetus) 248 artiklaan.

140 Tšekin tasavalta vastustaa komission kantaa ja väittää, etteivät tulliviranomaiset voineet vaatia vakuutta kyseisten tavaroiden luovutusta edeltäneiden tarkastusten yhteydessä, koska käytettävissä olleiden tietojen perusteella syntyneestä tai mahdollisesti syntyvästä tullivelasta ei ollut mitään näyttöä.

141 Tšekin tasavalta vetoaa perustelunsa tueksi tullikoodeksin 190 artiklan 1 kohtaan, jossa säädetään seuraavaa: ”jos vakuuden antaminen on tullilainsäädännön mukaan harkinnanvaraista, tulliviranomaisten on vaadittava vakuus harkintansa mukaan, jos ne pitävät syntyneen tai mahdollisesti syntyvän tullivelan maksamista määräajassa epävarmana.”

142 Tšekin tasavaltaa pyydettiin täsmentämään perustelujaan edellä tämän tuomion 28 kohdassa mainitun prosessinjohtotoimenpiteen yhteydessä, mihin se ilmoitti, että ”yhdessäkään tosiseikkojen tapahtuma-aikaan voimassa olleessa tullilainsäädännön säännöksessä ei säädetty, että vakuutta voitiin vaatia [tullikoodeksin 190 artiklan] mukaisesti lisätarkastusten tai tavaroiden vapaaseen liikkeeseen laskemisen jälkeen saatujen uusien tietojen perusteella”. Se totesi tästä, että ”Tšekin tulliviranomaisten oli mahdotonta vaatia vakuutta kyseisen säännöksen nojalla”.

143 On tuotava esille, kuten komissio vahvisti istunnossa, ettei komissio arvostele Tšekin tasavaltaa käsiteltävässä asiassa nostetun kanteen riitauttamiseksi siitä, ettei tämä ollut antanut vakuutta taskusytytinten vapaaseen liikkeeseen laskemisen jälkeen, vaan ainoastaan siitä, ettei tämä ollut antanut vakuutta luovutuksen yhteydessä.

144 Riippumatta siitä, ovatko Tšekin tasavallan esittämät, tullikoodeksin 190 artiklassa säädetyn harkinnanvaraisen vakuuden soveltamisedellytyksiä käsiteltävässä asiassa koskevat perustelut asianmukaiset, nämä perustelut eivät vaikuta komission käsiteltävässä asiassa esille ottaman, riidanalaisen määrän kattavan vakuuden antamista koskevan velvollisuuden tutkimiseen.

145 Tšekin tasavalta ei kiistä tässä yhteydessä sitä, että kyseisten tavaroiden tutkiminen kuuluu tullikoodeksin soveltamisasetuksen 248 artiklan soveltamisalaan; kyseisessä artiklassa säädetään vakuuden antamisesta tavaroiden luovutuksen yhteydessä, jotta vapaaseen liikkeeseen laskemiseen voidaan antaa lupa silloin, kun suoritetut tarkastukset voivat johtaa ilmoituksen tietoihin perustuvaa tullien määrää korkeamman tullien määrän vahvistamiseen. Tšekin tasavalta kiistää sen sijaan kyseisen artiklan soveltamisedellytysten täyttymisen käsiteltävässä asiassa.

146 Edellä esitetyn perusteella voidaan muistuttaa, että unionin oikeuden nykytilassa unionin omia varoja koskevan järjestelmän hallinnointi on annettu jäsenvaltioiden tehtäväksi ja se kuuluu yksinomaan jäsenvaltioiden vastuulle (tuomio 9.7.2020, Tšekki v. komissio, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 62 kohta). Jäsenvaltioiden on toteutettava tässä yhteydessä kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta todettuja tulleja vastaavat määrät asetetaan komission käyttöön asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti, kuten edellä tämän tuomion 77 kohdassa muistutetaan.

147 Jäsenvaltioiden on näin ollen tehtävä kyseisen asetuksen 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti nyt käsiteltävän asian tapaan yhteisestä tullitariffista ja muista tulleista kertyvistä maksuista, jotka unionin toimielimet ovat vahvistaneet muiden kuin jäsenvaltioiden kanssa käytävälle kaupalle, sellaisina kuin nämä maksut on määritelty edellä tämän tuomion 69 kohdassa, peräisin olevien omien varojen toteamista ja käyttöön asettamista koskevat tarkastukset ja selvitykset.

148 Saman asetuksen 2 artiklan mukaisesti tullien toteaminen tapahtuu noudattaen tullilainsäädännön säännöksiä, jotka koskevat tullin määrän merkitsemistä kirjanpitoon ja sen tiedoksiantoa maksuvelvolliselle.

149 Tullikoodeksin 74 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään, että ”jos tulli-ilmoituksen vastaanottamisesta aiheutuu tullivelka, ilmoituksessa tarkoitettuja tavaroita ei saa luovuttaa ennen kuin tullivelka on maksettu tai sen maksamisesta on annettu vakuus.”

150 Tullikoodeksi soveltamisasetuksen VIII osastoon ”Tavaroiden tarkastaminen, tullitoimipaikan havainnot ja muut tullitoimipaikan toimenpiteet” sijoittuvan 248 artiklan sanamuoto on seuraava:

”1. Tavaroiden luovutuksesta seuraa ilmoituksen tietojen perusteella vahvistettujen tuontitullien tileihin kirjaaminen. Jos tulliviranomaiset arvioivat, että niiden suorittamat tarkastukset voivat johtaa ilmoituksen tietoihin perustuvaa tullien määrää korkeamman tullien määrän vahvistamiseen, niiden on lisäksi vaadittava annettavaksi riittävä vakuus ilmoituksen tietoihin perustuvan määrän ja tavaroista lopulta mahdollisesti kannettavan määrän välisen erotuksen kattamiseksi. Tavaranhaltijalla on kuitenkin oltava mahdollisuus pyytää, että vakuuden antamisen sijasta tileihin kirjataan välittömästi se tullien määrä, joka tavaroista voidaan lopullisesti kantaa.

– –”

151 Kyseisten säännösten perusteella on niin, että tulli-ilmoitusta annettaessa sovellettavat tullit on joko maksettava tai niille on asetettava vakuus ennen tavaroiden luovutusta. Jos tulliviranomaiset siis katsovat, että tulli-ilmoituksen tarkastus voi johtaa tulli-ilmoituksen tiedoista ilmenevää määrää korkeamman tuontitullin kantamiseen, tavaroiden luovutus sallitaan riittävän vakuuden asettamisen jälkeen kyseisten määrien välisen erotuksen kattamiseksi.

152 Tältä osin on huomautettava, että vaikka tullikoodeksin soveltamisasetuksen 248 artiklan 1 kohdassa jätetään jäsenvaltioiden tulliviranomaisille jonkin verran harkintavaltaa niiden päättäessä, onko vakuuden asettamisen vaatiminen tarpeen, käyttämällä verbiä ”arvioida”, tätä harkintavaltaa rajoittaa SEUT 325 artiklan 1 kohdassa vahvistettu tehokkuusperiaate, sillä kyseisen kohdan mukaan unionin taloudellisia etuja on suojattava näitä etuja mahdollisesti vahingoittavalta petolliselta menettelyltä ja muulta laittomalta toiminnalta.

153 Tehokkuusperiaatteelle, siltä osin kuin sitä sovelletaan jäsenvaltioille SEUT 325 artiklan 1 kohdan mukaisesti kuuluvaan erityiseen velvollisuuteen taata tullimaksuista muodostuvien unionin omien varojen täysimääräinen tehokas kantaminen, ei voida antaa teoreettista ja pysyvää määritelmää, koska tehokkuus riippuu asianomaisen petoksen tai laittoman toiminnan ominaispiirteistä, jotka voivat sitä paitsi muuttua ajan kuluessa.

154 Käsiteltävässä asiassa komissio väittää Tšekin tasavallan olleen tietoinen petoksen riskistä kyseisten tavaroiden luovutuksen yhteydessä, ja se perustelee tätä väitettään lähinnä sillä, että kantajana oleva jäsenvaltio oli saanut tiedon siitä, että taskusytytinten pohjaan merkitty viidestä luvusta muodostuva sarjanumero 44001, saattoi viitata kiinalaiseen alkuperään.

155 Komissio väittää tältä osin ensinnäkin, että kyseinen tieto sisältyi OLAFin laatimiin asiakirjoihin, jotka jaettiin 31.5.2005 ja 1.6.2005 pidetyssä seminaarissa (jäljempänä OLAFin asiakirjat vuodelta 2005). Komissio myöntää, ettei Tšekin tasavalta osallistunut kyseiseen seminaariin, mutta väittää, että kyseiset asiakirjat oli osoitettu sille.

156 Tšekin tasavalta kiistää vastaanottaneensa OLAFin asiakirjoja vuodelta 2005.

157 Komissio ilmoitti istunnossa, ettei se ”[tiennyt] tarkalleen”, minä päivänä Tšekin tasavalta oli vastaanottanut OLAFin asiakirjat vuodelta 2005. Komissio täsmensi, ettei se ollut löytänyt ”konkreettista näyttöä” kyseisten asiakirjojen lähettämisestä Tšekin tasavallalle. Asiakirja-aineistosta ei myöskään ilmene, toisin kuin komissio väitti istunnossa, että tällaiset asiakirjat olisi toimitettu Tšekin tasavallalle aikavälillä ”kesäkuusta vuoden [2005] loppuun”.

158 Lisäksi toisin kuin komissio väittää vastauskirjelmässään, myöskään liitteenä D.3 olevasta, 3.10.2016 päivätystä tiedonannosta WOMIS/CZ/2014/5 ei ilmene, että ”Tšekin viranomaiset laativat [vuodelta 2005 olevien OLAFin asiakirjojen] perusteella riskiprofiilin 22.3.2006”.

159 Vaikka Tšekin tasavalta myönsi istunnossa, että sen 22.3.2006 laatima riskiprofiili oli perustunut tosiasiallisesti OLAFin toimittamiin tietoihin, kuten siinä sitä paitsi erikseen mainitaan, se ilmoitti, että tällaisia tietoja toimitettiin sille OLAFin edustajien kanssa 20.–22.3.2006 järjestetyn kokouksen aikana, mistä komissio ei esittänyt huomautuksia.

160 Tämän perusteella Tšekin tasavallan ei ole osoitettu vastaanottaneen OLAFin asiakirjat vuodelta 2005 aikavälillä kesäkuusta vuoden 2005 loppuun.

161 Komissio ei siis voi väittää Tšekin tasavallan laiminlyöneen omiin varoihin liittyviä velvollisuuksiaan, kun tämä ei antanut kyseisiin asiakirjoihin sisältyvien ”riittävän täsmällisten [petoksen] riskejä koskevien tietojen” perusteella jo vuonna 2005 vakuutta, joka olisi kattanut Baiden maksettaviksi mahdollisesti kuuluvat polkumyyntitullit, ennen taskusytytinten vapaaseen liikkeeseen laskemista.

162 Toiseksi komissio väittää, että taskusytytinten kiinalaiseen alkuperään viittaavaa sarjanumeroa 44001 koskeva tieto sisältyi myös riskiprofiiliin, jonka Tšekin tasavalta oli laatinut 22.3.2006 ja jota se oli päivittänyt vuoden 2006 marraskuussa (jäljempänä riskiprofiili).

163 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että riskiprofiili oli laadittu – kuten Tšekin tasavalta nimenomaisesti toteaa – ”eri tullitoimipaikkojen huomion [kiinnittämiseksi] havaittuihin riskeihin ja –– näiden tullitoimipaikkojen [velvoittamiseksi] tavaroiden perusteellisiin tarkastuksiin kyseiset riskit huomioon ottaen”. Kuten komissio tuo esille, riskiprofiilissa korostuu, että ”sytytinten pohjassa oleva viisinumeroinen numerosarja viittaa siihen, että sytyttimet saattoivat olla peräisin Kiinasta”.

164 Tšekin tasavalta väittää ensinnäkin, että riskiprofiilin perusteella tehdyissä tarkastuksissa ei voitu kuitenkaan osoittaa, että taskusytyttimet olivat peräisin muualta kuin mistä Baide ilmoitti niiden olevan.

165 Tšekin tasavalta viittaa tältä osin vastauskirjelmänsä 43 ja 44 kohdassa liitteisiin C.1a–C.1f, C.1h–C.1l ja C.2.a–C.2.n. Se mainitsee nimenomaisesti edellä tämän tuomion 28 kohdassa mainitun prosessinjohtotoimenpiteen yhteydessä esitettyihin kirjallisiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa, että liitteet C.1h ja C.2.a–C.2.n sekä erityisesti näihin liitteisiin sisältyvät pöytäkirjat koskevat riskiprofiilin laatimisen jälkeisiä tuonteja.

166 Tšekin tasavalta ei kuitenkaan yksilöi, mihin näistä liitteistä, jotka ovat valikoima ”tullitarkastuksiin liittyviä asiakirjoja” – kuten niitä luonnehditaan kantajan vastauksen liitteenä olevassa luettelossa – jotka koskevat 24:ää kyseessä olevista 28 tuonnista ja jotka sisältävät lähinnä suoritetuista tarkastuksista laadittuja pöytäkirjoja, Baiden laatimia laskuja sekä jonkin verran valokuvia kyseisistä lasteista ja tavaroista, se vetoaa väittäessään, että ”yhdessäkään näistä tarkastuksista ei ilmennyt seikkoja, jotka viittaisivat siihen, että tavaroiden todellinen alkuperä poikkesi ilmoitetusta alkuperästä”.

167 Vaikka nämä liitteiden osat olisi yksilöity riittävän täsmällisesti niin, että unionin yleinen tuomioistuin voisi arvioida niiden perusteltavuuden, näiden tarkoituksella valikoivasti esitettyjen asiakirjojen osittainen ja epätäydellinen luonne estää joka tapauksessa toteamasta, ettei mikään

seikka voinut viitata kyseisten tavaroiden kiinalaiseen alkuperään. Lisäksi, kuten komissio huomauttaa vastaajan vastauksen 66 kohdassa, liitteisiin C.1b, C.1f, C.1h–C.1l ja C.2a–C.2n valittuihin asiakirjoihin ei ollut liitetty mitään kuvaa taskusytyttimistä.

168 Tšekin tasavallalta kysyttiin tästä seikasta edellä tämän tuomion 28 kohdassa mainitun prosessinjohtotoimenpiteen yhteydessä, mihin se vastasi vain esittämällä kaksi lisäkuvaa ja väittämällä, etteivät Tšekin tulliviranomaiset olleet löytäneet OLAFin ilmoittamaa, taskusytytinten pohjaan merkittyä sarjanumeroa 44001, vaan toisen koodin, joka muodostui kolmesta kirjaimesta ja kahdesta numerosta, tai sitten koodia ei ollut lainkaan.

169 Pelkästään kahden valokuvan esittäminen tällaisen väitteen tueksi ei riitä kuitenkaan osoittamaan, kuten Tšekin tasavalta väittää, että ”tullitarkastuksissa otettujen valokuvien” perusteella voitiin päätellä, ettei sarjanumeroa 44001 sisältynyt riidanalaisiin tuonteihin. Lisäksi vaikka liitteeseen F.3 liitetyistä valokuvista näkyy tosiasiallisesti, että kahden sytyttimen pohjassa on muu kuin OLAFin ilmoittama koodi, mikään seikka näissä valokuvissa ei osoita kyseisten tavaroiden maahantuojaa.

170 Riidanalaiset tuonnit ovat koskeneet useita miljoonia sytyttimiä, joten OLAFin määrittämän sarjanumeron puuttuminen kymmenkunnan Baiden maahantuoman sytyttimen pohjasta, sellaisina kuin nämä sytyttimet esitetään edellä tämän tuomion 165 kohdassa mainittuihin liitteisiin liitetyissä valokuvissa, ei siten riitä osoittamaan – vaikka se näytettäisiin toteen –, ettei Tšekin tasavallalla voinut olla epäilyksiä taskusytyttimien kiinalaisesta alkuperästä.

171 Tšekin tasavallan ei ole myöskään asianmukaista vedota liitteessä C oleviin pöytäkirjoihin pyrkiessään osoittamaan, ettei toteutetuissa toimenpiteissä ilmennyt mitään seikkaa, ”joka olisi osoittanut tavaroiden alkuperän poikkeavan ilmoitetusta”, sillä kyseiset asiakirjat osoittavat ainoastaan tarkastusten, sellaisina kuin nämä tosiasiallisesti toteutuivat, tulokset pelkästään huomioon otettujen tietojen perusteella.

172 Tältä osin on tuotava myös esille, että jäsenvaltioille keskinäisen yhteistyön yhteydessä lähetetyn 30.4.2007 annetun komission tiedonannon AM 2007/019 6.1 kohdassa täsmennetään seuraavaa:

”– –

Laosista vuoden 2004 lopusta vuoden 2006 heinäkuuhun välisenä aikana yhteisöön tuotujen sytytinten määrä oli yli 80 miljoonaa kappaletta.

– –

Tarkastusten aikana kaksi jäsenvaltiota (Tšekin ja Belgian tulli) havaitsi Laosista peräisin oleviksi ilmoitettujen sytytinten pohjassa viisinumeroiden koodin, jonka Kiinan viranomaiset olivat antaneet kiinalaisten sytytinten valmistajille. Tässä tapauksessa kyseessä oli koodi 44001, jonka Kiinan viranomaiset olivat antaneet 7.1.2 kohdassa mainitulle kiinalaiselle valmistajalle [eli Baidelle].”

173 Saman tiedonannon 12 kohdan sanamuoto on lisäksi seuraava:

”On todettu, että 7.1.2 kohdassa mainittu kiinalainen valmistaja on sijoittanut Euroopan-jakelukeskuksensa Prahaan Tšekin tasavaltaan. Tšekin tulliviranomaiset tarkastivat 7.2. kohdassa mainitun, viejään etuyhteydessä olevan tuojan tuontitilanteen.

Viejään etuyhteydessä oleva tuoja siirsi tulliselvityksen välittömästi toiseen tullitoimipaikkaan välttääkseen Laosista peräisin olevaksi ilmoitetun sytytinlastin täysimittaisen tarkastuksen.

Tämän jälkeen tavarat laskettiin vapaaseen liikkeeseen Slovakiassa. Slovakian tulliviranomaiset saivat Tšekin tulliviranomaisilta tietoja sytytinten kuljetuksesta vuoden 2006 heinäkuussa, ja OLAFin avulla kaksi tuontiin tarkoitettua lastia pysäytettiin vuoden 2006 elokuussa. Kun Slovakian tulliviranomaiset vaativat sytyttimille määrätyt polkumyyntitullit kattavia vakuuksia, lastit lähetettiin takaisin Prahassa sijaitsevaan tullivarastoon.

_ _”

174 Tšekin tasavaltaa kehotettiin edellä tämän tuomion 28 kohdassa mainitun prosessinjohtotoimenpiteen yhteydessä nimenomaisesti esittämään huomautuksensa edellä tämän tuomion 172 ja 173 kohdassa tarkoitetun tiedonannon 6.1 ja 12 kohtaan sisältyvistä tiedoista, mihin Tšekin tasavalta väitti, että ”kyseiseen tiedonantoon sisältyvät tiedot viisinumeroisen koodin merkityksestä [olivat] erittäin hajanaisia ja epämääräisiä”. Tšekin tasavalta ei kuitenkaan kiistänyt sitä edellä mainitun tiedonannon 6.1 kohdassa mainittua seikkaa, että Tšekin tulliviranomaiset olivat havainneet tällaisen sarjanumeron Baiden maahantuomien sytytinten pohjassa, kyseisen sarjanumeron täsmällisestä merkityksestä riippumatta.

175 Vaikka Tšekin tasavalta on väittänyt niin ikään, ettei kyseinen tiedonanto vaikuttanut käsiteltävään asiaan, koska se oli laadittu vasta sen jälkeen, kun riidanalaiset tuonnit oli laskettu vapaaseen liikkeeseen, tämä seikka ei voi myöskään kumota kyseiseen tiedonantoon sisältyviä tietoja, joiden mukaan Tšekin tulliviranomaiset olivat havainneet sytytinten pohjassa sarjanumeron 44001.

176 Lisäksi koska kyseinen tiedonanto toimitettiin vasta tavaroiden vapaaseen liikkeeseen laskemisen jälkeen, kuten Tšekin tasavalta korostaa, sitä seikkaa, ettei OLAF suositellut vakuuden asettamista kyseisessä tiedonannossa, ei voida ottaa pätevällä tavalla huomioon arvioitaessa Tšekin tasavallan velvollisuutta asettaa tällainen vakuus kyseisten tavaroiden luovutuksen yhteydessä.

177 Tšekin tasavaltaa pyydettiin istunnossa uudelleen esittämään huomautuksensa tiedonannon AM/2007/019 6.1 ja 12 kohtaan sisältyvistä tiedoista, mutta se ei kuitenkaan esittänyt mitään konkreettista seikkaa, joka kumoaisi nämä tiedot. Tšekin tasavalta ei ole myöskään kiistänyt sitä, että se varoitti Slovakian tulliviranomaisia petollisin perustein tapahtuvista tuonneista, kuten tiedonannon AM/2007/019 12 kohdasta ilmenee.

178 On siis todettava, ettei Tšekin tasavalta, jota kehotettiin kuitenkin kirjallisesti selvittämään tiedonannon AM/2007/019 6.1 ja 12 kohtaan sisältyviä tietoja, pystynyt esittämään riittävän yksityiskohtaisia ja merkityksellisiä todisteita, jotka olisivat kumonneet kyseiset tiedot. Tšekin tasavalta ei siis voi väittää, ettei se ollut havainnut OLAFin ilmoittamaa sarjanumeroa, koska se oli ilmoittanut Slovakian viranomaisille petollisin perustein tapahtuvista tuonneista, joissa Baide oli tuonut Laosista peräisin olevaksi ilmoitetun tavaran edeltävästi Tšekin tasavallan alueelle.

179 Vaikka Tšekin tasavalta pyrkii kiistämään OLAFin toimittamien tietojen merkityksen kyseisten tavaroiden alkuperän arvioinnin kannalta väittämällä, kuten edellä tämän tuomion 174 kohdassa tuodaan esille, ettei se ole voinut olla kyseisten tietojen puutteellisuuden vuoksi varma niiden merkityksestä, on riidatonta, kuten Tšekin tasavalta vahvisti istunnossa, ettei se kysynyt OLAFilta, pitivätkö näin toimitetut tiedot paikkansa, vaikka se toisti ne sellaisinaan riskiprofiilissa.

180 Lisäksi on muistettava, että jäsenvaltioiden tulliviranomaisten on valvottava unionin tullilainsäädännön soveltamista ja erityisesti tehtävä asianmukaisia tullitarkastuksia unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi tehokkaalla tavalla. Tällaisen tehtävän täyttäminen edellyttää näiltä viranomaisilta jatkuvaa, johdonmukaista ja järjestelmällistä toimintaa. Vaikka unionin tasolla toteutetuilla tullitarkastuksiin liittyvillä toimilla pyritään tukemaan jäsenvaltioita, nämä toimet eivät joka tapauksessa korvaa jäsenvaltioiden tehtävänä olevia tarkastuksia ja unionin taloudellisten etujen tehokasta suojaamista.

181 Toisin kuin Tšekin tasavalta väittää, riidanalaisen määrän kattavan vakuuden antaminen ei edellyttänyt kyseisten tavaroiden luovuttamisen yhteydessä varmuutta siitä, että tavaroiden alkuperä poikkesi ilmoitetusta, vaan pelkästään viitteitä, jotka olisivat saattaneet johtaa kyseisten tavaroiden tarkastuksen yhteydessä tulli-ilmoituksen perusteella määräytyviä tulleja korkeamman tullimaksun vahvistamiseen.

182 Tältä osin Tšekin tasavalta ei voi väittää nyt, että sillä saattoi olla ainoastaan epämääräisiä epäilyjä riidanalaisten tuontien petollisista perusteista, koska se on myöntänyt itse riskiprofiilissa, että ”tullilainsäädännön kiertämistä oli perusteltua syytä epäillä”, ja se on täsmentänyt, että sisäisen tarkastuksen tavoitteena oli ”toteuttaa kaikki mahdolliset toimenpiteet sen estämiseksi, että polkumyyntitullit vältetään käyttämällä toista tariffiluokittelua tai ilmoittamalla tavaralle toinen alkuperä”, sekä tuonut esille, että tarvittaessa oli suositeltavaa ”suorittaa polkumyyntitullin määrän suuruinen perintä”.

183 Kuten edellä tämän tuomion 178 kohdassa täsmennetään, Tšekin tasavalta varoitti lisäksi Slovakian tulliviranomaisia petollisin perustein tapahtuvista tuonneista. Se toteutti myös muutamia toimenpiteitä riskiprofiilin hyväksymisen jälkeen, ja näistä toimenpiteistä ilmenee sen olleen vähintäänkin tietoinen petoksen riskistä kyseisen profiilin laatimisesta lähtien. Tšekin tasavalta ei kiistä lähettäneensä 13.4.2006 OLAFille kirjeen Baideen kohdistuvista petosepäilyistä ja aloittaneensa tätä yhtiötä koskevan selvityksen 28.8.2006, kuten komissio korostaa vastinekirjelmän 15 kohdassa. Se ei kiistä myöskään toimittaneensa OLAFille ennen tarkastusmatkaa luettelon riidanalaisista tuonneista, joiden alkuperä oli tutkittava.

184 Tšekin tasavalta väittää kuitenkin toiseksi, että vaikka sen olisi pitänyt OLAFin tiedot huomioon ottaen asettaa riidanalaisen määrän kattava vakuus, se olisi joutunut purkamaan kyseisen vakuuden, koska Laosin viranomaiset olivat vahvistaneet kyseisten tavaroiden alkuperätodistusten aitouden eikä olemassa ollut ”päinvastaista todistetta”.

185 Pelkästään se seikka, että Laosin viranomaiset ovat vahvistaneet niiden alkuperätodistusten aitouden, jotka Baide oli liittänyt kahteen 28 riidanalaisesta tuonnista, ei voinut joka tapauksessa olla riittävää hälventämään epäilykset, joita Tšekin tasavallalle itselleen oli herännyt OLAFin toimittamien tietojen perusteella kaikista Baiden toteuttamista, Laosista peräisin olleista tuonneista, ja näin on riippumatta siitä, millainen oikeudellinen vaikutus Laosin viranomaisten antamilla ilmoituksilla voidaan katsoa olevan käsiteltävässä asiassa.

186 Baiden esittämiä todistuksia voitiin pitää enintään viitteinä siitä, että taskusytyttimet olivat peräisin Laosista, jos kyseinen alkuperä olisi voitu vahvistaa – eikä kumota, kuten käsiteltävässä asiassa – muilla todisteilla, jotka olivat Tšekin tasavallan hallussa kyseisten tavaroiden luovuttamisen yhteydessä.

187 Kaiken edellä esitetyn perusteella Tšekin tasavallan olisi pitänyt antaa tullikoodeksin soveltamisasetuksen 248 artiklan 1 kohdan perusteella vakuus, joka kattoi Baiden maksettaviksi mahdollisesti kuuluvat polkumyyntitullit riskiprofiilin hyväksymispäivästä eli 22.3.2006 lukien.

Yleinen päätelmä siitä, onko unioni saanut perusteettoman edun

188 Kuten edellä tämän tuomion 123 ja 124 kohdasta ilmenee, Tšekin tasavalta pystyi toteamaan Baiden maksettaviksi riidanalaisten tuontien osalta kuuluneet tullimaksut OLAFin kertomuksen toimittamisesta lähtien.

189 Kuten edellä tämän tuomion 129 kohdassa todetaan, OLAFin kertomus toimitettiin kuitenkin vasta sen jälkeen, kun Baide oli lopettanut toimintansa.

190 Edellä tämän tuomion 136 kohdassa esitetyn päätelmän mukaisesti Baiden toiminnan lopettaminen, joka tapahtui ennen OLAFin kertomuksen toimittamista, saattoi olla asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu Tšekin tasavallasta riippumaton syy, jonka perusteella Tšekin tasavalta voidaan vapauttaa lainmukaisesti asettamasta riidanalaista määrää unionin käyttöön, sillä Tšekin tasavallan alueella ei ollut enää tuolloin mitään perintäkelpoista pääomaa.

191 Edellä tämän tuomion 187 kohdassa todetaan kuitenkin, että Tšekin tasavallan olisi pitänyt antaa tullikoodeksin soveltamisasetuksen 248 artiklan 1 kohdan perusteella vakuus, joka kattoi Baidelta polkumyyntitulleina kannettavat määrät, 22.3.2006 lukien.

192 Asianosaisten välillä on riidatonta, että riidanalaiset tuonnit toteutuivat 26.9.2005–1.3.2007, kuten asianosaiset ovat vahvistaneet istunnossa. Lisäksi komissio vahvisti istunnossa väittävänsä, että vakuuden antamista koskevan velvollisuuden tuli koskea kaikkia riidanalaisia tuonteja.

193 Liitteessä F.1 olevasta asiakirjasta sekä liitteessä B.7 olevasta taulukosta ilmenee, että 22.3.2006 lukien on toteutunut 16 tuontia, joista ensimmäinen tapahtui 11.4.2006 ja viimeinen 1.3.2007.

194 Edellä esitetyn perusteella on todettava unionin saaneen perusteettoman edun, jonka suuruus vastaa riidanalaista määrää eli Baiden maksettaviksi kuuluneita polkumyyntitulleja 12 ensimmäisen taskusytyttimien tuonnin osalta, kun näistä tuonneista ensimmäinen tapahtui 26.9.2005 ja viimeinen 20.2.2006 ja niiden päivämäärät olivat 26.9.2005, 7.11.2005, 15.11.2005, 27.11.2005, 29.11.2005, 30.11.2005, 3.1.2006, 10.1.2006, 16.1.2006, 17.1.2006, 27.1.2006 ja 20.2.2006.

195 Kanne on näin ollen hyväksyttävä siltä osin kuin siinä vaaditaan palauttamaan Tšekin tasavallalle edellä tämän tuomion 194 kohdassa tarkoitettu määrä ottaen huomioon liitteessä F.1 annetut taloudelliset tiedot, joita komissio ei ole kiistänyt, eli 17 828 399,66 CZK, jotka on tuloutettu unionin omina varoina komission tätä tarkoitusta varten perustamalle tilille.

196 Muilta osin kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

197 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, kukin asianosainen vastaa omista kuluistaan.

198 Koska käsiteltävässä asiassa Tšekin tasavalta ja komissio ovat hävinneet asian osittain, on syytä määrätä, että kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

199 Belgian kuningaskunta ja Puolan tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Tšekin tasavallan nostama kanne hyväksytään siltä osin kuin siinä vaaditaan Euroopan komissiota palauttamaan 17 828 399,66 Tšekin korunan (CZK) suuruinen summa, joka maksettiin Euroopan unionin omina varoina.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Marcoulli Schwarcz Norkus

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä toukokuuta 2022.

Allekirjoitukset